

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan osavuosisikatsaus 2/2018

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	2
Talous- ja hallintopalvelut	5
Erikoissairaanhoido.....	7
Terveyspalvelut	10
Perhepalvelut	13
Vanhus- ja vammaispalvelut	17

Liitteet:

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan tavoitteet 2018: toteuma 2/2018

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Menojen ja tulojen toteuma 31.8.2018, käyttö ja ennuste

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI YHTEENSÄ (1 000 euroa)	Kum. Toteuma 8/2018	Käyttö %	TP 2017	KS 2018	Ennuste 2018	Ennusteen ero käyttö- suunni- telmaan
Tulot	20 678	48,8 %	42 111	42 382	42 592	210
Menot	-405 494	65,3 %	-598 289	-621 444	-626 868	-5 425
Toimintakate	-384 816	66,5 %	-556 178	-579 062	-584 276	-5 215

SOSTER YHTEENSÄ ILMAN ERIKOISSAIRAANHOITOA (1 000 euroa)	Kum. toteuma 8/2018	Käyttö %	TP 2017	KS 2018	Ennuste 2018	Ennusteen ero käyttö- suunni- telmaan
Tulot yhteensä	20 678	50,2 %	40 481	41 232	41 442	210
Myyntitulot	5 652	41,2 %	15 058	13 703	13 271	-432
Maksutulot	14 555	53,4 %	24 348	27 276	27 276	0
Tuet	439	487,7 %	783	90	764	674
Muut tulot	32	19,9 %	292	163	131	-32
Menot yhteensä	-242 094	61,6 %	-371 275	-393 145	-386 760	6 384
Palkat ja palkkiot	-67 241	62,1 %	-100 736	-108 210	-101 018	7 191
Muut henkilöstömenot	-18 378	61,4 %	-27 739	-29 916	-27 766	2 150
Asiakaspalvelujen ostot	-90 137	61,5 %	-147 336	-146 658	-151 643	-4 986
Muiden palvelujen ostot	-34 087	63,8 %	-49 339	-53 394	-56 644	-3 249
Materiaalin ostot	-6 906	63,0 %	-10 352	-10 966	-10 156	811
Avustukset	-10 275	49,4 %	-16 764	-20 788	-16 419	4 369
Vuokrat	-14 967	66,5 %	-18 572	-22 505	-22 454	51
Muut kulut	-101	14,3 %	-436	-708	-660	48

Netto	-221 415		-330 794	-351 913	-345 318	6 594
-------	----------	--	----------	----------	----------	-------

Toimialalla on osallistuttu uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönoton sekä sote- ja maakuntauudistukseen valmisteluun. Palvelujen kustannustehokasta kehittämistä laadun ja asiakastyytyväisyyden edelleen parantamiseksi on jatkettu. Asiakkaiden valinnanvapautta ollaan edelleen lisäämässä uusien palvelusetelien kehittämistyöllä.

Sosiaali- ja terveystoimen oman toiminnan menomäärärahan arvioidaan alittuvan 6,4 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon menojen arvioidaan ylittävän 11,8 milj. euroa, joten toimialan menojen kokonaisylitys tulot huomioiden on 5,2 milj. euroa. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan oman toiminnan säästöillä katetaan osa erikoissairaanhoidon ylityksestä.

Talousarvion toteutuminen 2018

Sosiaali- ja terveystoimen oman toiminnan menomäärärahan arvioidaan alittuvan 6,4 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon menojen arvioidaan ylittyvän 11,8 milj. euroa, joten toimialan menojen kokonaisylitys tulot huomioiden on 5,2 milj. euroa. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan oman toiminnan säästöillä katetaan osa erikoissairaanhoidon ylityksestä.

Erikoissairaanhoidon menojen arvioidaan ylittyvän 11,8 milj. euroa pääosin HUS-palvelusopimuksen osalta. Toimialan ylitysuuhkaa kyettäneen pienentämään oman toiminnan säästöillä.

Oman toiminnan menomäärärahan arvioidaan alittuvan 6,4 milj. eurolla. Säästö muodostuu pääosin toimeentulotuen avustusten arvioitua pienemmästä käytöstä (3,5 milj. euroa) ja terveyspalvelujen tulosalueen ennakoitua vähäisemmistä palveluostoista (1,0 milj. euroa). Lisäksi talous- ja hallintopalvelujen tulosalueen menomäärärahassa on varauduttu toimialan yhteisiin menoihin, jolla voidaan kattaa erikoissairaanhoidon aiheuttamaa ylitysuuhkaa n. 1,9 milj. euron osalta.

Toimialan talousarviossa on varauduttu toimialan irtaimen hankintoihin. Talousarviokäsittelyn yhteydessä osa irtaimen omaisuuden investointikohteista siirrettiin toteutettavaksi käyttötalouden puolella kaupungin kannalta kokonaistaloudellisesti edullisimmalla rahoitusleasing-mallilla. Toimialan irtaimen omaisuuden investointimäärärahasta arvioidaan säästyvän n. 0,5 milj. euroa. Merkittävimmät kohteet vuonna 2018 ovat Katriinan sairaalan B-osan peruskorjauksen jälkeinen kalustaminen sekä hoitajakutsujärjestelmän hankinta, Myyrinkodin vanhustenkeskuksen palvelutalojärjestelmä sekä Korson vanhustenkeskuksen peruskorjauksen jälkeinen kalustaminen.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan toimintaympäristössä on korostunut alkuvuodesta Apotti -asiakastietojärjestelmän marraskuiseen käyttöönottoon valmistautuminen. Apotti -hanketoimiston lisäksi merkittävä määrä toimialan henkilökunnasta on mukana valmistelu- ja kehittämistyöryhmissä. Syksyllä käyttöönottoa edeltävä henkilöstön mittava koulutusprosessi on ollut valmistelussa ja henkilöstöyksikön kanssa on suunniteltu sijaismenettelyt palvelujen järjestämisen turvaamiseksi.

Toimialan edustajat ovat edelleen osallistuneet sote- ja maakuntauudistuksen valmistelutyöhön kaupunki- ja maakuntatasolla. Lakiuudistuksen tilanne on edelleen avoin. Kaupunkien välillä tehdään tästä huolimatta monipuolista yhteistyötä.

HUS palvelutuotanto on kasvanut tammi- heinäkuussa 2018 edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. NordDRG-tuotteita on tuotettu 6,5 % ja hoitopäivätuotteita 1,6 % enemmän. Käyntituotteet ovat myös kasvaneet, miltei kaksi prosenttiyksikköä edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Vantaalaisia potilaita on hoidettu HUS:ssa noin 1400 henkilöä enemmän, kuin vastaavana tammi-heinäkuun aikana edellisvuonna. Läheteiden määrä on pysynyt lähes edellisen vuoden tasolla. Vuodeosastojonoissa osa potilaista joutui jonottamaan yli 6 kk.

Terveysasemien tilanne hoitoon pääsyn suhteen on alkuvuodesta ollut vaihteleva. Keskimäärin kiireettömän vastaanottoajan omalääkärille sai tammi-heinäkuussa 30 vuorokaudessa. Terveysasemapalvelujen yhtenäistämistyötä on tehty vakioimalla hoidon tarpeen arviointia sekä ajanvarauspohjia. Lisäksi kehittämistyötä on tehty terveysasemien iltavastaanotto toiminnan laajentamiseksi ja puhelinpalvelujen parantamiseksi. Kehittämisen tukena on hyödynnetty kuntalaisista koottua kehittäjäryhmää.

Lapsiperheille suunnatuissa palveluissa on edelleen jatkettu painopisteen siirtämistä varhaisen tuen palveluihin. Lapsiperheiden varhaisen tuen yksikön toimii suunnitellusti, sosiaalihuoltolain mukaista palvelutoimintaa on laajennettu ja sosiaalihuoltolain mukaiset asiakasmäärät ovat kasvussa. Lastensuojelun vaikuttavuuden parantamiseksi perustettiin alkuvuodesta ns. Hackneyn malliin perustuva systeemisen työn tiimi, joka pilotoi suhdeperustaista asiakastyön mallia. Systeemisen sosiaalityön tiimi on työskennellyt nyt yhteensä jo 60 lastensuojelun asiakasperheen kanssa. Perhepalveluissa tuotettavat kuraattoripalvelut laajenevat 1.1.2018 alkaen lain mukaisesti koskemaan myös aikuisopiskelijoita. Aikuisten ja perheiden sosiaali-palvelut -tulosyksikön Uusien asiakkaiden palvelut -yksikön lapsiperheiden tiimissä sosiaalityöntekijöiden saatavuus ja pysyvyys on parantunut, joka on vakaannuttanut palvelutarpeen arviointityötä.

Omassa kodissa asuvien ikääntyneiden osuus on hieman tavoitetasoa korkeammalla, kun kotonaan asui 93,1 % yli 75 -vuotiaista vantaalaisista. Kotona asumisen tukitoimia on vahvistettu lisäämällä tehokuntoutustoimintaa. Kuntouttavan päiväsaaran ja geriatrisen vastaanoton yhteistä poliklinikkamallia on aloitettu kehittämään vastaavasti ikääntyneiden kotona asumista mahdollistavaksi palveluksi. Vanhusten päivätoiminnassa on kehitetty edelleen osapäiväryhmätoimintaa. Vanhus- ja vammaispalvelut ovat tehneet esityksen toimintamallista kotona asuvien vanhusten yksinäisyyden kokemusten selvittämiseksi.

Maahanmuuttajapalvelujen tavoitteet kotoutumisen tukemiseksi ja osallisuuden edistämiseksi ovat edistyneet suunnitellusti. Maahanmuuttajataustaisen väestönosan alueellisiin muutoksiin on reagoitu nopeasti esimerkiksi järjestämällä matalan kynnyksen kotoutumista tukevaa toimintaa lapsille ja heidän perheilleen koulupäivien aikana. Maahanmuuttajapalvelut ovat tehneet jatkuvaa yhteistyötä sekä valtion että kolmannen sektorin kanssa mahdollistaakseen ja kehittääkseen vantaalaisten kotoutumista edistäviä ja mahdollistavia palvelumuotoja.

Toimialalla on alkuvuonna keskitytty henkilöstön hyvinvointiin, muutosjohtamisosaamiseen ja esimiesten tukeen. Muutosjohtamisen tueksi on järjestetty valmennuksia. Lisäksi esimiehille ja työntekijöille on suunnattu työyhteisöjen työhyvinvointia tukeva koulutuskokonaisuus.

EU:n tietosuojalainsäädännön voimaantulon edellyttämät toimenpiteet (mm. tietosuojaselosteet, omavalvontasuunnitelma, arkistointitoimenpiteet) on toteutettu toimialalla. Sosiaalipalvelujen asiakasasiakirjojen ja terveydenhuollon sairauskertomusten arkistoinnin keskittämistoimenpiteet edistyivät. Vantaan keskitetty potilasarkisto valmistui Katriinan sairaalan ja terveysasemien tiedot on siirretty arkistoon. Sosiaalipalvelujen asiakasasiakirjojen väliaikaisarkistointi varmistui ja asiakirjojen seulonta on käynnistetty sosiaalihuollon toimipisteissä.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksesta saadun ennakkotiedon mukaan yksikön toiminta tulee olemaan palvelusopimuksen mukaista ja liikelaitoksen tulos positiivinen.

Talous- ja hallintopalvelut

Menojen ja tulojen toteuma 31.8.2018, käyttö ja ennuste

TALOUS- JA HALLINTOPALVELUT JA SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA (1 000 euroa)	Kum. Toteuma 8/2018	Käyttö %	TP 2017	KS 2018	Ennuste 2018	Ennusteen ero käyttö- suunni- telmaan
Tulot yhteensä	98	17,8 %	251	552	552	0
Myyntitulot	85	18,4 %	177	460	460	0
Maksutulot	0	0,0 %	1	0	0	0
Tuet		0,0 %	57	0	0	0
Muut tulot	13	14,6 %	16	92	92	0
Menot yhteensä	-4 005	43,7 %	-5 226	-9 170	-7 235	1 934
Palkat ja palkkiot	-2 021	68,4 %	-2 690	-2 954	-2 954	0
Muut henkilöstömenot	-1 231	88,3 %	-1 297	-1 394	-1 484	-90
Asiakaspalvelujen ostot	0	0,0 %	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-440	10,8 %	-719	-4 077	-2 069	2 008
Materiaalin ostot	-73	89,4 %	-156	-81	-81	0
Avustukset	0	0,0 %	0	0	0	0
Vuokrat	-238	36,0 %	-363	-663	-646	17
Muut kulut	-1	0,0 %	-1	0	-1	-1
Netto	-3 907		-4 975	-8 618	-6 683	1 934

Talousarvion toteutuminen 2018

Talous- ja hallintopalvelujen menomäärärahan arvioidaan alittuvan 1,9 milj. eurolla ja tuloja arvioidaan kertyvän käyttösuunnitelman mukaisesti. Tuloksen (nettotoimintamenot) ennakoitaan olevan suunniteltua 1,9 milj. euroa parempi. Talous- ja hallintopalvelujen menomäärärahassa on varauduttu toimialan yhteisiin menoihin, kuten hankkeiden menoihin sekä toimialan koulutusmenoihin.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Apotti -hankkeessa on valmisteltu uuden asiakastietojärjestelmän marraskuista käyttöönottoa. Hankkeen riskinä on, että jäljellä oleva aika ei riitä käyttöönottoa edeltävän työmäärän toteuttamiseen. Koulutusjärjestelyt ovat edenneet ja käyttöönottoa edeltävä koulutuskalenteri on valmisteltu. Yhteistyössä Apotti hanketoimiston ja Seuren kanssa on suunniteltu Apotti-järjestelmäkoulutusten siisjärjestelyjä.

Tulosalue on osallistunut sote-uudistuksen valmisteluun sekä kaupunkitasoisissa sekä kaupunkien välisissä työryhmissä.

Toimialalla on toteutettu lähiesimiehille kohdennettua henkilöstöasioiden koulutusta. Henkilöstöyksikössä on koordinoitu mm. tietotekniikan, suomen kielen ja kirjaamisen koulutuksia, joilla tuetaan Apotti järjestelmän käyttöönottoa. Turvallisuus-johtamisen tueksi on käytössä Tutka- järjestelmä. Terveysjohtamisen tukitoimenpiteitä on edistetty toimialalla ja terveysperusteisia uudelleensijoituksia on koordinoitu mm. työkokeiluina ja hakemalla työntekijöiden terveydelle soveltuvia tehtäviä.

Sosiaalipalvelujen asiakasasiakirjojen seulonta keskitettyä arkistointia varten on käynnistetty sosiaalihuollon toimipisteissä. Sopimus arkistointipalvelusta on solmittu palveluntuottajan kanssa ja arkistopalvelun tarjoamaan väliaikaissäilytykseen on ryhdytty siirtämään toimintayksiköiden asiakasasiakirjoja. Lisäksi tulosalueella on aloitettu valmistautuminen sosiaalihuollon vanhojen tietojen siirtämiseksi KANTA-arkistoon.

Uusi Vantaan potilasarkisto valmistui Katriinan sairaalan tiloihin ja otettiin käyttöön maaliskuussa 2018. Kevään ja kesän aikana on kaikkien terveysasemien potilasasiakirjat siirretty keskitettyyn Vantaan potilasarkistoon. Lisäksi Vantaa on valmistellut HUSin XDS –arkiston hyödyntämistä. XDS -arkistoon voidaan skannata ja säilyttää kaikki toistaiseksi paperisena tuotetut asiakasasiakirjat sähköisesti.

EU:n tietosuojalainsäädännön voimaantulon edellyttämät toimenpiteet (tietosuojaselosteet, omavalvontasuunnitelma, arkistointitoimenpiteet, ym.) on toteutettu. Talous- ja hallintopalvelut on osallistunut kaupungin palveluverkkosuunnitelman laadintaan sosiaali- ja terveystoimen osalta. Lisäksi tulosalueella on päivitetty valmiussuunnitelmaa.

Hankintatiimi on jatkanut ostopalvelujen vaikuttavuuden kehittämistä muun muassa lastensuojelun kilpailutuksia suunniteltaessa. Apotti-hankkeen käyttöönottoa on valmisteltu asiakasmaksujen ja muun laskutuksen osalta.

Tulosalueella on tehty pääkaupunkiseudun ja HUSin yhteistyönä palvelusetelien yhtenäistämiseen tähtäävää kehittämistyötä. Tulosalueille on organisoitu koulutustilaisuuksia palvelujen muotoilun ja markkinoinnin sekä asiakaslähtöisten prosessien kehittämiseksi. Tulosalue on valmistellut resurssiviisauden tiekartan toimenpiteitä

Erikoissairaanhoido

Menojen ja tulojen toteuma 31.8.2018, käyttö ja ennuste

ERIKOISSAIRAANHOITO (1 000 euroa)	Kum. toteuma 8/2018	Käyttö %	TP 2017	KS 2018	Ennuste 2018	Ennusteen ero käyttö- suunni- telmaan
Tulot	0	0,0 %	1 631	1 150	1 150	0
Menot	-163 400	71,6 %	-227 014	-228 299	-240 108	-11 809
Palkat ja palkkiot	0	0,0 %	0	0	0	0
Muut henkilöstömenot	-2 143	64,0 %	-3 749	-3 350	-3 672	-322
Asiakaspalvelujen ostot	-157 283	71,6 %	-218 079	-219 773	-231 260	-11 487
Muiden palvelujen ostot	-3 974	76,8 %	-5 187	-5 176	-5 176	0
Materiaalin ostot	0	0,0 %	0	0	0	0
Avustukset	0	0,0 %	0	0	0	0
Vuokrat	0	0,0 %	0	0	0	0
Muut kulut	0	0,0 %	0	0	0	0
Netto	-163 400		-225 384	-227 149	-238 958	-11 809

Talousarvion toteutumisen keskeiset onnistumiset ja haasteet

Erikoissairaanhoidon menojen arvioidaan ylittyvän 11,8 milj. euroa, mikä johtuu talousarvioon verrattuna arvioitua suuremmasta palveluntuotannosta sekä HUS-eläkevastuiden ennakoitua korkeammasta toteutuksesta.

HUS-palvelusopimuksen ylitysennuste on 235,8 milj. euroa. HUS Valtuusto päätti 14.6.2018, että HUS:n tammi-huhtikuussa toteutuneesta ylijäämästä palautetaan kesäkuussa jäsenkunnille 32,5 milj. euroa tammi-huhtikuun toteutuneen kuntakohtaisen palvelukäytön suhteessa. Vantaan osuus ylijäämäpalautuksesta on 4,7 milj. euroa. Palvelusopimuksen toteumaennuste on ylijäämäpalautus mukaan lukien 231,1 milj. euroa. HUS:n ja Vantaan välisissä kuntaneuvotteluissa Vantaan vuoden 2018 maksuosuudeksi eli palvelusopimuksen arvoksi sovittiin 219,6 milj. euroa.

Erikoissairaanhoidon tehtäväalueella on lisäksi määrärahat kiireellisen sairaankuljetuksen ja ensihoidon järjestämiseen (4,8 milj. euroa), e-arkiston ja e-reseptin tietojärjestelmämenoihin (0,3 milj. euroa) ja myrkytystietokeskuksen (0,1 milj. euroa) sekä terveysasemien erikoissairaanhoidon (0,1 milj. euroa) menoihin, joiden ennustetaan toteutuvan käyttösuunnitelman mukaisina.

HUS:n tietojärjestelmäraportin perusteella tammi-heinäkuun 2018 laskutustoteuma on +5,3 % korkeampi kuin edellisen vuoden vastaavana ajankohtana.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Vantaan erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa lähes kokonaisuudessaan HUS-kuntayhtymä. Erikoissairaanhoidon palvelutuotannosta ja määrärahasta on sovittu vuonna 2017 käydyissä kuntaneuvotteluissa. HUS:n ja Vantaan välinen palvelusopimus allekirjoitettiin 23.1.2018.

HUS:n palvelutuotanto on kasvanut tammi-heinäkuussa 2018 verrattaessa edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. NordDRG-tuotteita on tuotettu +6,5 % ja hoitopäivätuotteita +1,6 %. Käyntituotteet ovat lisääntyneet 1,9 % edellisen vuoden tilanteesta. Vantaalaisten HUS:ssa hoidettujen eri potilaita määrä on tammi-heinäkuussa ollut 2,6 % / 1 361 henkilöä enemmän kuin vuoden 2017 vastaavaan aikaan.

DRG-tuotteiden määrän kasvu kohdistuu kokonaisuudessaan avohoidon DRG-tuotteisiin. Sairaalassa yöpymistä vaativat hoidot ovat vähentyneet. Erityisesti ovat kasvaneet erilaiset avohoidossa annettavat säde-, sytostaatti- ja erityislääkehoidot. Kasvun syynä on ollut merkittävässä määrin syöpähoitojen kysynnän kasvu ja hoitoteknologia kehittyminen.

Vantaan terveyskeskuksessa laadittujen elektiivisten läheteiden määrä on pysynyt lähes edellisen vuoden tasolla tammi-heinäkuun seurannassa. Yksityissektorilta ja työterveyshuollosta laadittujen läheteiden määrä on kasvanut +6,3 % verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Tammi-heinäkuussa 2018 kirjoitettiin HUS:iin 24 534 ei-päivystyksellistä lähetettä, joista 62,9 % laadittiin terveyskeskuksessa. Näiden lisäksi laaditaan HYKS:n sisäisiä läheteitä, jotka tarvitaan, kun potilas siirretään hoitoon toiselle erikoisalalle.

HYKS-sairaanhoitoalueella vuodeosastojonoissa oli 68 potilasta yli 6 kk (poikkileikkaus 31.7.2018). Hoitoon pääsyä odotettiin silmätautien (29), kirurgian (24), korva-, nenä- ja kurkkutautien (12), hammas-, suu- ja leukasairauksien (2) ja lastentautien (1) erikoisaloille.

HUS:sta on raportoitu Vantaan vastuulla oleville potilaille 87 laskutettua siirtoviivepäivää tammi- heinäkuussa 2018 ja 31.7.2018 poikkileikkaustilanteessa siirtoviivepäivistä on laskutettu 52 tuhatta euroa.

Tunnusluvut

SOSTER: ERIKOISSAIRAANHOITO

	TP 2016	TP 2017	KS 2018	Toteuma 7/18	Ennuste 2018
Tuotteistetut hoitokokonaisuudet, kertymä seurantajakson päätyttyä	84 272	90 224	89 809	54 075	92 374
Poliklinikkakäynnit, kertymä seurantajakson päätyttyä	256 636	269 911	270 890	159 139	263 003
Vuodeosastohoitopäivät, kertymä seurantajakson päätyttyä	34 351	31 168	30 266	18 594	31 148
Kaikki jonossa olevat seurantajakson päätyttyä	2 409	2 149	2 222	2 181	2 181
Laskutetut siirtoviivepäivät seurantajakson päätyttyä	336	41	0	87	88
Erikoissairaanhoidon palvelusopimuksen arvo/ milj. eur. ¹⁾	211,2	218	219,6	134,6	231,1
Euroa/asukas ²⁾	963	977	975	603	1 015
Euroa/ hoitokokonaisuus (hinnoiteltu tuote)	2 570	1 547	1 497	1 542	1 524

¹⁾ Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) ja Vantaan kaupunki neuvottelevat erikoissairaanhoidon tuotekokonaisuuksien määrästä ja kokonaiskustannusarviosta vuosittain. Neuvottelutulos kirjataan palvelusopimukseen. Tilinpäätöstiedot eivät sisällä kalliin hoidon tasausta. Vuoden 2016 tilinpäätös sisältää ylijäämäpalautuksen vuodelta 2015 (7,8 m€) ja vuodelta 2016 (12,5 m€).

²⁾ Vuoden 2015 ja 2016 ylijäämäpalautukset huomioiden erikoissairaanhoidon palvelusopimuksen mukaiseen palvelutuotannon toteutukseen käytettiin 927 euroa/ asukas vuonna 2016.

Terveyspalvelut

Menojen ja tulojen toteuma 31.8.2018, käyttö ja ennuste

Terveyspalvelut (1 000 euroa)	Kum. Toteuma 8/2018	Käyttö %	TP 2017	KS 2018	Ennuste 2018	Ennusteen ero käyttösuun- nitelmaan
Tulot yhteensä	1 962	49,0 %	3 857	4 000	4 000	0
Myyntitulot	343	23,4 %	1 507	1 470	1 470	0
Maksutulot	1 590	63,0 %	2 291	2 525	2 525	0
Tuet	23	0,0 %	40	0	0	0
Muut tulot	6	108,7 %	19	5	5	0
Menot yhteensä	-59 481	63,1 %	-88 113	-94 216	-93 216	1 000
Palkat ja palkkiot	-19 357	66,0 %	-28 060	-29 315	-28 186	1 129
Muut henkilöstömenot	-4 663	62,5 %	-7 102	-7 456	-7 185	271
Asiakaspalvelujen ostot	-16 894	61,4 %	-26 683	-27 498	-27 498	0
Muiden palvelujen ostot	-8 483	56,7 %	-13 166	-14 973	-14 573	400
Materiaalin ostot	-4 862	67,7 %	-6 868	-7 179	-7 179	0
Avustukset	-21	8,7 %	-244	-243	-243	0
Vuokrat	-5 208	73,3 %	-5 862	-7 106	-7 906	-800
Muut kulut	6	-1,4 %	-128	-446	-446	0
Netto	-57 519		-84 255	-90 216	-89 216	1 000

Talousarvion toteutuminen 2018

Terveyspalvelujen menomäärärahan arvioidaan alittuvan 1,0 milj. eurolla johtuen pääosin ennakoitua pienemmistä palveluostoista. Henkilöstömenot toteutuvat suunniteltua matalampina johtuen rekrytointivieistä, jota katetaan työvoimavuokrauksella. Tuloja arvioidaan kertyvän käyttösuunnitelman mukaisesti. Tuloksen (nettotoimintamenot) ennakoidaan olevan suunniteltua 1,0 milj. euroa parempi.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Apotin tuleva käyttöönotto on vienyt työaikaa. Esimiesten työaikaa on kulunut mittavasti Apotin toimintojen suunnitteluun ja arviointiin. Tulevaan, syksyiseen henkilökunnan kouluttautumiseen on varauduttu.

Palvelutoiminnan tehokkuutta on lisätty. Toimintaa on vakioitu systemaattisesti kaikissa tulosityksiköissä (toimintatapoja, ajanvarauspohjat). Osa vastaanottotoiminnasta on voitu korvata hoitopuheluin. Kesän 2018 ajaksi yhdistettiin Hakunila-Länsimäen terveysasemien toiminnot ja Korso-Koivukylän päiväpoliklinikan toiminnot. Apuvälineyksikön siirtymisestä HUSiin neuvotellaan. Tulevan keskitetyn puhelinpalveluyksikön (Asematie 2, Tikkurila) suunnittelu on ollut aktiivista. Yksikköön keskitetään terveysasemien puhelinpalvelut – jotka sisältävät lakisääteisen hoidon tarpeen arvion – yhdessä ennaltaehkäisevän terveydenhuollon sekä suun terveydenhuollon liikelaitoksen (STHL) puhelinpalvelujen kanssa.

Palveluiden saatavuutta on parannettu. Kesäterkkari-vastaanottotoiminta (sis. Facebook-sivujen chat-palvelu, Instagram-tili) yhdessä STHL:n kanssa oli avoinna koko kesän Tikkurilan lukiossa. Sosiaalisen median kanavat chat-palvelua lukuun ottamatta jatkavat käytössä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa. Avoneuvola toiminnan tulokset ovat hyvät ja sitä suunnitellaan laajennettavan kaikkiin neuvoloihin. Fysioterapian suoravastaanottotoiminta on laajennettu kaikille terveysasemille.

Henkilöstön hyvinvointi on tärkeää. Iso osa hoitohenkilökunnasta siirtyi yleistyöaikaan loppuvuodesta 2017. Tämä on laskenut työhyvinvointia. Esimiehille on järjestetty esimiesvalmennusta.

Asiakasosallisuus on ollut aktiivista. Asiakkaat ovat osallistuneet terveysasemien opasteiden laadintaan, keskitetyn puhelinpalvelun sekä terveysasemien tulevien iltavastaanottojen (v.2019) suunnitteluun.

Tunnusluvut

SOSTER: TERVEYSPALVELUT

	TP 2016	TP 2017	KS 2018	Toteuma 7/18	Ennuste 2018
Vastaanottokäynnit terveysaseman lääkärille asukasta kohti ¹⁾	0,84	0,82	0,92	0,48	0,82
Vastaanottokäynnit terveysaseman sairaanhoitajalle tai terveydenhoitajalle asukasta kohti ¹⁾	0,66	0,64	0,76	0,32	0,65
Vastaanottokäynnit kuntoutusyksikön palveluun asiakasta kohti	3,3	2,8	2,5	2,7	3,2
Vastaanottokäynnit neuvolan lääkärille tai terveydenhoitajalle asiakasta kohti	3,7	3,5	3,8	2,9	3
Vastaanottokäynnit koulu- tai opiskeluterveydenhuollon lääkärille tai terveydenhoitajalle asiakasta kohti	2,3	2,2	2,4	1,9	2,2
Terveysasemien palveluita käyttäneiden osuus väestöstä (kokonaispeittävyys) ^{1) 2)}	42	44	55	-	-
Odotusaika lääkärin vastaanotolle päiväpoliklinikalla alle 60 min/ % ³⁾	66,6	69,8	70	69,5	69,1
Terveysaseman lääkärille pääsy/ vrk ^{3) 4)}	24	28,5	21	30	30
Päivystyksen perustason kokonaiskustannukset asukasta kohti	17,34	19,45	23,15	-	-
Päivystysyksikössä toteutunut potilaan läpimenoaika keskimäärin/ hh:mm ⁵⁾	3:45	4:05	3:30	4:14	4:11
	TP 2016	TP 2017	KS 2018	Toteuma 7/18	Ennuste 2018
Terveysasematoiminta					
Toiminnan volyymi ¹⁾					
- Terveysasemien vastaanottokäynnit yhteensä	329 462	349 227	331 725	190 556	356 374
joista lääkärillä	185 231	182 986	172 911	106 166	184 079
joista sairaan- ja terveydenhoitajilla sekä lähihoitajilla	144 231	166 241	158 814	84 390	172 295
- Hoitotyön valmistelu ja seuranta	110 733	133 551	121 862	75 265	133 209
- Lääkäreiden hoitopuhelut	51 086	51 376	46 311	28 930	50 707
- Hoitohenkilöstön hoitopuhelut	154 267	199 784	200 077	111 994	196 615
Laatu ja vaikuttavuus					
Terveysasematoiminnan kävijöiden osuus väestöstä (kokonaispeittävyys) ^{1) 2)}	42	44	55	-	-
Listautuneiden osuus väestöstä % ⁴⁾	-	58	20	-	-
Lääkärisäkävijöiden osuus väestöstä (peittävyys) ⁶⁾	43	43	45	-	-
Päiväpoliklinikan odotusaika lääkärille alle 60 min %	66,7	70	70	69,5	69,1
Omalääkärin potilaiden kiireettömien vastaanottokäyntien odotusaika keskimäärin/ vrk ^{1) 4)}	24	28,5	21	30	30
Terveysasemien lääkärivastaanotoilla käyneitä potilaita ¹⁾	-	95 690	95 306	58 950	95 306
Terveysasemien sairaan-/ terveydenhoitajan vastaanotoilla käyneitä potilaita ¹⁾	-	73 443	71 095	40 475	71 095
Terveysasemien potilaiden perumattomat poisjäännit	-	5 854	5 500	3 630	5 960
Tuottavuus ja tehokkuus					
Euroa/käynti					
Terveysasematoiminnan lääkärikäynti	121,72	120,29	130,66	-	-
Terveysasematoiminnan hoitotyönkäynti	73,82	73,62	73,74	-	-
Henkilöstö					
Henkilötyövuotta					
- lääkärit (terveysasematoiminta)	92	94	89	-	-
- sairaanhoitajat, terveydenhoitajat (vastaanotto)	104	115	109	-	-
	TP 2016	TP 2017	KS 2018	Toteuma 7/18	Ennuste 2018
Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto					
Toiminnan volyymi					
- Lääkärikäynnit (suorat kontaktit)	29 548	29 694	28 785	16 467	28 593
- Terveydenhoitokäynnit (suorat kontaktit)	143 406	141 097	143 126	71 397	136 559
- Käynnit äitiys- tai lastenneuvolassa yhteensä	104 157	102 956	103 584	52 439	98 552
Laatu ja vaikuttavuus					
Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon asiakasmäärä	-	44 207	61 763	36 676	61 288
Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon asiakkaiden perumattomat poisjäännit	-	5 972	5 933	3 994	6 425
Tuottavuus ja tehokkuus					
Euroa/asukas (ei sisällä terveysasematoiminnasta saatavaa lääkäripalvelua)	48,54	47,60	50,68	30,2	50,68
- josta äitiys- ja lastenneuvolat	27,74	30,16	31,93	19,1	31,93
- josta koulu- ja opiskeluterveydenhuolto	15,46	15,16	16,35	9,7	16,35
Euroa/käynti (terveydenhoitajat)					
- äitiys- ja lastenneuvolat	68,59	69,91	73,09	-	-
- kouluterveydenhuolto	47,40	46,70	49,97	-	-
Henkilöstö					
Henkilötyövuotta					
- terveydenhoitajat (ennaltaehkäisevä terveydenhuolto)	114	117	119	-	-
- lääkärit (ennaltaehkäisevä terveydenhuolto)	9	9	13	-	-

	TP 2016	TP 2017	KS 2018	Toteuma 7/18	Ennuste 2018
Kuntoutustoiminta ⁷⁾					
Toiminnan volyymi					
Kuntoutustoiminta yhteensä	62 079	-	59 771	28487 ⁽¹²⁾	50352 ⁽¹²⁾
- Terapiakäynnit	53 459	49 481	51 902	28 487	50 352
- Ostopalveluterapiat, lkm vuoteen 2017 asti/ t eur vuodesta 2018 lähtien	8 620	-	575	332,2	572,7
- Terapeuttien hoitopuhelut	11 502	11 306	11 308	6 800	11 637
Laatu ja vaikuttavuus					
Kuntoutustoiminnan palveluita käyttäneiden osuus väestöstä (kokonaispeittävyys)	7,4	7,9	9,0	-	-
Kuntoutustoiminnan asiakasmäärä ¹⁾	-	17 556	18 000	10 526	15 684
Kuntoutustoiminnan asiakkaiden perumattomat poisjäännit	-	2 680	2 300	1 586	2 792
Tuottavuus ja tehokkuus					
Euroa/asukas					
kuntoutus (ei sisällä veteraanikuntoutusta)	33,46	34,07	36,13	21,1	36,13
Euroa/käynti					
- oma toiminta	89,06	100,65	103,46	-	-
- ostopalvelutoiminta	64,41	-	73,07	-	-
Henkilöstö					
Henkilötyövuotta					
- terapeutit (kuntoutus)	62	65	65	-	-
Päihdepalvelut ⁸⁾					
Toiminnan volyymi					
Päihdepalvelujen asiakkaat	2 171	2 302	2 000	-	2 000
Huumeidenkäyttäjien sosiaali- ja terveysneuvonnan asiakkaat ⁹⁾	1 175	1 210	1 200	873	1 200
Laatu ja vaikuttavuus					
Päihdevieroitussyksikön käyttöaste, tavoite-% ¹⁰⁾	91,2	85,2	92,0	85,0	89,0
Tuottavuus ja tehokkuus					
Korvaushoitoasiakkaiden hoitotakuu täyttyy, tavoite -% ¹¹⁾	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	TP 2016	TP 2017	KS 2018	Toteuma 7/18	Ennuste 2018
Suun terveydenhuollon palvelutilaus					
Toiminnan volyymi					
Painotettujen toimenpiteiden määrä (SFA 10)	411 110	461 541	434 000	275 853	433 968
Tuottavuus ja tehokkuus					
Painotettujen toimenpiteiden (SFA 10) hinta tuhatta euroa	16 033	16 437	16 274	10 345	16 274
Laatu ja vaikuttavuus					
Hoitotakuun seuranta, yli 6 kk jonottaneet	0	0	0	0	0

¹⁾ Uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönotto vaikuttaa terveyspalvelujen suoritelmääriin vuonna 2018.

²⁾ Terveysasematoiminnan palveluita käyttäneiden henkilöiden osuus väestöstä sisältäen esimerkiksi lääkäri- ja sairaanhoitajavastaanotoilla käyneet sekä hoitopuheluita saaneet.

³⁾ Talousarviota laadittaessa 31.8.2017 tilanne on ollut käytettävissä.

⁴⁾ Potilas on listautunut, jos hänelle on nimetty omalääkäri. Asetetun tavoitteen saavuttamisen haasteena on Apotti-hankkeen vaatima työpanos ja kiireellistä sairaanhoitoa tuottavien päiväpoliklinikoiden sujuvuuden varmistaminen. Potilastietojärjestelmässä on ollut vuonna 2017 listautuneina henkilöitä, joilla ei enää ole ollut nimettyä omalääkäriä.

⁵⁾ Yhteispäivystyksen palveluntuottajana on toiminut HUS 1.1.2016 alkaen. Tavoitetason saavuttamiseen vaikuttaa Apotti-käyttöönotto Peijaksen sairaalassa marraskuussa 2018.

⁶⁾ Vantaan kaupungin avoterveydenhuollon lääkäri- ja sairaanhoitajien osuus väestöstä.

⁷⁾ Kuntoutustoiminnan suoritelmääräseuranta on ostopalvelujen osalta päättynyt vuonna 2017. Vuodesta 2018 alkaen tunnuslukuna on kuntoutuksen ostopalvelukustannukset/ tuhatta euroa.

⁸⁾ Päihdepalvelut siirtyvät perhepalveluista osaksi terveyspalvelujen toimintaa 1.1.2018 alkaen poislukien kuntouttava asumispalvelu. Vuodesta 2018 alkaen luku sisältää päihdepalvelujen poliklinikat, päihdevieroitussyksikön sekä laitoshoidon, avohoidon ja korvaushoidon ostopalvelut. Muutosta ennen lukuun on sisällytetty myös kuntouttava asuminen.

⁹⁾ Huumeidenkäyttäjien sosiaali- ja terveysneuvonta Vinkkarin Myymäen ja Tikkurilan toimipisteiden tilastotiedot ovat Pompidou-järjestelmästä. Toteuma tammi-kesäkuu.

¹⁰⁾ Lyhytaikaista hoitoa, jossa asiakkaat vaihtuvat nopeasti ja on ennakoimattomia hoidon keskeytyksiä.

¹¹⁾ Hoitotakuuraja on 3kk.

¹²⁾ Ei sisällä ostopalveluja

Perhepalvelut

Menojen ja tulojen toteuma 31.8.2018, käyttö ja ennuste

Perheiden palvelut (1 000 euroa)	Kum. Toteuma 8/2018	Käyttö %	TP 2017	KS 2018	Ennuste 2018	Ennusteen ero käyttö- suunni- telmaan
Tulot yhteensä	6 414	51,0 %	13 966	12 580	12 790	210
Myyntitulot	4 096	44,9 %	10 222	9 133	8 701	-432
Maksutulot	2 017	60,9 %	3 102	3 314	3 314	0
Tuet	291	323,5 %	413	90	764	674
Muut tulot	10	22,5 %	229	43	11	-32
Menot yhteensä	-66 938	62,1 %	-102 254	-107 717	-104 267	3 450
Palkat ja palkkiot	-18 741	65,4 %	-26 522	-28 676	-27 876	800
Muut henkilöstömenot	-5 334	63,4 %	-7 964	-8 413	-8 113	300
Asiakaspalvelujen ostot	-28 013	63,6 %	-44 148	-44 015	-44 565	-550
Muiden palvelujen ostot	-4 794	72,6 %	-7 704	-6 602	-8 002	-1 400
Materiaalin ostot	-499	62,7 %	-811	-795	-795	0
Avustukset	-5 428	43,9 %	-9 647	-12 376	-8 976	3 400
Vuokrat	-4 071	60,9 %	-5 323	-6 687	-5 787	900
Muut kulut	-59	38,6 %	-135	-153	-153	0
Netto	-60 524		-88 287	-95 137	-91 477	3 660

Talousarvion toteutuminen 2018

Perhepalvelujen menomäärärahan arvioidaan alittuvan 3,5 milj. eurolla johtuen toimeentulotuen avustusten arvioitua pienemmästä käytöstä. Henkilöstömenot toteutuvat suunniteltua matalampina johtuen rekrytointiviiveistä. Tästä johtuen vuokratyövoimakustannuksista aiheutuu ylitysuhka muiden palvelujen ostoihin. Tuloja arvioidaan kertyvän 0,2 milj. euroa käyttösuunnitelmassa ennakoitua enemmän. Tuloksen (nettotoimintamenot) ennakoitaan olevan suunniteltua 3,7 milj. euroa parempi.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Perhepalveluissa on jatkunut pitkäjänteinen kehittämistyö palvelujen painopisteen muuttamiseksi korjaavista palveluista varhaisen tuen palveluihin. Tavoitteen edistämiseksi perhepalveluihin on päätetty perustaa perhesosiaalityön yksikkö vuoden 2019 alusta alkaen (yksikköön tulee 10 sosiaalityöntekijän vakanssia sekä johtava sosiaalityöntekijä). Monialaisia palvelutarpeen arvioinnin prosesseja kehitetään.

Aikuisten ja perheiden sosiaalipalvelut -tulosyksikön Uusien asiakkaiden palvelut -yksikön lapsiperheiden tiimissä sosiaalityöntekijöiden saatavuus ja pysyvyys on parantunut. Yksikköön on rekrytoitu kaksi johtavaa sosiaalityöntekijää ja vakanssien täyttöaste on noussut huomattavasti (vakanssit täynnä 1.9. alkaen). Työprosesseja on kehitetty yhdessä suunnitelmallisen sosiaalityön ja lastensuojelun kanssa. Tiedotusta on lisätty uusien asiakkaiden palveluista asiakkaille ja yhteistyökumppaneille.

Suunnitelmallisessa sosiaalityössä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa on tiivistetty edelleen ja lapsiperheisiin kehittäminen jatkuu. Nuorten sosiaalityössä kehitetään edelleen alkanutta yhteistyötä Ohjaamon ja Helsinki Mission kanssa. Toimeentulotuen osalta yhteistyö Kelan kanssa on vakiintunut ja Kelan järjestämiin kuntien ohjaus-, ratkaisu- ja asiakaspalvelutyöryhmiin osallistutaan. Jatketaan työttömien aktiivimallin vaikutusten seuraamista. Täydentävän toimeentulotukiyksikön henkilöstörakennetta on kehitetty.

Päihdepalvelujen asumispalvelut yhdistyivät aikuissosiaalityön asumispalveluihin vuoden alussa, ja yksikön toimintojen yhteensovittaminen on edistynyt. Yksikköön rekrytoitiin alkuvuonna asumispalvelujen päällikkö ja työprosesseja on kehitetty: asunnottomien sosiaalityö on keskitetty ja asiakasprosesseja on kehitetty

yhdistetty asiakaslähtöisesti (mm. palvelutarpeenarvointi ja sosiaaliohjauksen resurssien käyttö). Koisoniityn asumispalveluyksikön rakennusprosessia edistetään ja sinne tulevia toimintoja suunnitellaan. Sovittelutoiminnassa on jatkettu katusovittelukokeilua yhteistyössä nuorisopalvelujen kanssa, lisäksi yhteistyössä THL:n kanssa arvioidaan katusovittelun mahdollista integroimista sovittelutoimistojen toimintaan.

Lastensuojelun tulosityksikössä lastensuojeluprosessin sujuvuutta parantamista jatketaan yhteistyössä mm. uusien asiakkaiden yksikön, virka-aikaisen päivystyksen ja avohuollon lastensuojelun kanssa. Lautakunnan hyväksymiä lastensuojelun kehittämistoimenpiteiden toteuttamista on jatkettu. Toimenpiteet sekä viestinnän vahvistaminen ovat edistäneet sosiaalityöntekijöiden saatavuutta avohuollon lastensuojeluun. Erityissosiaaliohjaajien rekrytoiminen lastensuojelun avohuollon sosiaalityön tiimeihin on vahvistanut lastensuojelun sosiaalityötä. Lastensuojelun avohuollossa on jatkettu systeemisen lastensuojelutyön pilotoinnista, ja toimintamallin vakiinnuttamista suunnitellaan. Systeemisen sosiaalityön tiimi työskentelee yhteensä 60 asiakasperheen kanssa. Terveiden ja hyvinvoinninlaitos toteuttaa tutkimuksen toimintamallista. Lastensuojelun tukiyksikköön on keskitetty vuoden 2018 alussa kaikki kotiin vietävät tukipalvelut ja ostopalvelujen koordinointi. Kuuselan perhekuntoutuskeskuksen laajennus mahdollistaa perhekuntoutuksen lisäämisen. Sijaishuollossa on pilotoitu hyvin tuloksin sijaisperheille suunnattua sosiaaliohjausta. Lastensuojelun jälkihuollossa on pilotoitu henkilökohtaista budjetointia osana Avain kansalaisuuteen -hanketta.

Maahanmuuttajapalveluissa on jatkettu työtä tavoitteiden mukaista työtä kotoutumisen tukemiseksi ja osallisuuden edistämiseksi. Itä-Vantaalla jatketaan aiemmin alkanutta lapsia ja heidän perheiden tukemiseen tähtäävää matalan kynnyksen toimintaa koulupäivien aikana. Kivistöön laajentuneen kotivanhempitoiminnan (KOTVA) uusien ryhmien lastenhoitoon liittyen on tehty järjestöyhteistyötä. Uusiniityntien tuetun asumisyksikön paikkoja on yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa vähennetty aiemmasta 12:sta seitsemään nuoreen. Paperittomien (ent. turvapaikanhakijat) välttämättömien palvelujen keskittämistä maahanmuuttajapalveluihin 1.10.2018 alkaen on suunniteltu. Samanaikaisesti tavoitellaan tiiviimpää yhteistyötä Maahanmuuttoviraston VAPA2-hankkeen (Vapaaehtoisien paluun -hanke) kanssa. Maahanmuuttajapalvelujen asiakkaiden joukossa on havaittu ihmiskaupan uhrien määrän kasvua. Uhrien tunnistamista tehostetaan yhteistyössä sivistystoimen varhaiskasvatusyksikön sekä asukaspalvelujen monikulttuurisuusasiayksikön kanssa. Tulosityksikkö on jatkanut yhteistyötä Uudenmaan ELY-keskuksen Järjestöistä voimaa -hankkeen ohjelman kehittämistyössä. Maahanmuuttajapalvelujen terveydenhuollon ammattihenkilöiden (lukuun ottamatta psykologeja) siirtymistä terveyspalveluihin on suunniteltu.

Psykososiaalisten palvelujen tulosityksikössä sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja on laajennettu ja kysyntä on lisääntynyt. Lapsiperheiden varhaisen tuen yksikön toimintojen kokonaisuutta on kehitetty mm. palvelumuotoilua ja monialaisia yhteistyörakenteita kehittämällä. Kotisiivouksen ostopalvelua varten on valmisteltu sääntökirjaa. Kuraattoripalvelut laajenivat vuoden alusta lakimuutoksen mukaisesti koskemaan myös aikuisopiskelijoita. Tulosityksikkö on jatkanut valmistelua yhteistyössä sivistysviraston kanssa kaupunginjohtajan päätöksellä kuraattoripalvelujen ja esiopetuksen psykologien siirtymistä sivistystoimen organisaatioon vuoden 2019 alusta. Nuorten psykososiaalisten palveluiden sosiaaliohjaajat ja psykiatriset sairaanhoitajat siirtyvät sivistysviraston organisaatioon maakunta- ja sote-uudistus toteutuessa. Perheneuvolatoiminnassa on otettu käyttöön heti asiakkuuden alussa tarjottava ensiryhmätoiminta mm. vanhemmuuden tukemiseen sekä lapsen kasvun ja kehityksen haasteisiin vastaamiseen. Psykososiaalisten palvelujen tulosityksikössä toteutetaan edelleen aktiivisesti pääkaupunkiseudun LAPE-hanketta kehittämällä mm. perhekeskustoimintaa ja monikulttuurista työtä. Vantaan monialaisten perhekeskusten pilotit toimivat Kivistössä ja Koivukylässä. Perheoikeudellisten asioiden yksikössä on käynnistetty LAPE-hankkeeseen liittyvä eron ensiapupiste. Psykologipalvelujen terapeuttisen vauvaperhetyön työmallin kehittämistä jatketaan perintörahan turvin. Monialaista palvelutarpeen arviointia ja konsultaattiorakenteita toteutetaan yhteistyössä mm. ennaltaehkäisevän terveydenhuollon, perusopetuksen, varhaiskasvatuksen, erikoissairaanhoidon ja järjestöjen kanssa.

Perhepalvelut jatkaa työtä lapsiperheiden palveluiden muutosohjelma LAPEssa sekä maakunta- ja sote -valmisteluun liittyvässä työssä. Apotin lähenevää käyttöönottoa valmistellaan aktiivisesti. Lapsi SIB-vaikuttavuusinvestointihankkeen valmistelua on jatkettu yhteistyössä muiden tulosalueiden, sivistystoimen, Sitran, FIM varainhoito OY:n sekä Epiquksen kanssa. Vantaan SIB-hankkeen vaikuttavuustavoitteena on ehkäistä neuropsykiatrisesti oireilevien lasten päätymistä lastensuojelun palveluihin oireilunsa vuoksi. Vaikuttavuusinvestointihanke tähtää siihen, että palvelujen parantamisella ja palveluaukkojen poistamisella kehitetään merkittävästi ko. kohderyhmän palveluja ja tukea. Tavoitteena on pitkällä aikavälillä vähentää mm. lastensuojelun kustannuksia (=vaikuttavuus).

Perhepalvelut toimii DIAK-ammattikorkeakoulun hankekumppanina SUOJELEVA - Lastensuojelutyöntekijöiden työhyvinvoinnin vahvistaminen sote-muutosprosessissa -ESR-hankkeessa. Hankkeen toteutuessa (rahoitus varmistuu syksyllä 2018) tullaan pilotoimaan työhyvinvointivalmennuksia etäohjausta hyödyntämällä. Lisäksi perhepalveluissa on jatkettu useiden jo alkaneiden hankkeiden toteuttamista.

SOSTER: PERHEPALVELUT

	TP 2016	TP 2017	KS 2018	toteuma 6/18	Ennuste 2018
PSYKOSOSIAALISET PALVELUT					
Toiminnan volyymi					
Nupin asiakkaat ⁽¹⁾	786	912	1100	630	1000
Psykologipalvelun asiakkaat	1 527	1 535	1730	1025	1600
Koulun sosiaalityön asiakkaat	3 138	3 206	3200	1846	3200
Perheneuvonnan käyntisuoritteet	10 658	11 128	11000	5038	10500
Perhekoutsien asiakastapaamiset	1 686	3 038	2550	1165	2300
Sosiaalihuoltolain mukaisen perhetyön asiakasperheet	..	..	140	100	140
Tuottavuus ja tehokkuus					
Lapsiperheiden kotipalvelun työaika asiakkaiden kotona/työpanos/työpäivä ⁽²⁾	..	4,0	5	3,9	4,7
Laatu ja vaikuttavuus					
Perhekohtaisessa monialaisen palvelutarpeen arviointi, -suunnitelma ja palvelukokonaisuudessa asiakasperheitä	..	..	100		
LASTENSUOJELU					
Toiminnan volyymi					
Lastensuojeluilmoituksen kohteena olleet lapset, joilla lastensuojelun asiakkuus ⁽³⁾	1 558	1 436	1520	875	1550
Lastensuojeluilmoituksen kohteena olleet lapset, joilla lastensuojelun asiakkuus, osuus 0-17 v väestöstä	3,3 %	3,1	3,2 %	1,9 %	3,4
Laatu ja vaikuttavuus					
Lastensuojelun 0-17 v asiakasmäärä ⁽⁴⁾	3 474	3 666	3550	3637	3800
Lastensuojelun 0 - 17-vuotiaiden asiakkaiden osuus 0 - 17 v väestöstä	7,5 %	7,8 %	7,4 %	7,8 %	7,4 %
Huostaanottojen tarve väestön 0-17 vuotiaissa	0,18 %	0,23 %	0,16 %	0,11 %	0,20 %
Tuottavuus ja tehokkuus					
Perhehoidon osuus sijaishuollon hoitovuorokausista	52 %	55 %	56 %	53,4 %	55 %
Lastensuojelun tehostetun perhetyön osuus lastensuojelun 0-17-v asiakaista	..	..	16,5 %	12,10 %	16,5 %
MAAHANMUUTTAJAPALVELUT					
Maahanmuuttajapalvelujen asiakaskotitaloudet ⁽⁵⁾	807	1032	1200	726	1050
Maahanmuuttajapalvelujen kotouttamistyön asiakaskontaktit/työpanos/työpäivä	..	2,9	3,3	2,6	3,1
AIKUISSOSIAALITYÖ					
Laatu ja vaikuttavuus					
Tuetun asumisen vuorokausien osuus aikuissosiaalityön asumispalvelujen vuorokausista	47 %	49 %	50 %	45 %	50 %
Päihdehuollon omien kuntouttavien asumispalveluyksikköjen täyttöaste		88 %	85 %	91 %	91
Valmistuneet palvelutarpeen arvioinnit yhteensä⁽⁶⁾					
palvelutarpeen yksikkö	1 001	1274	1450	846	1500
aikuissosiaalityö	891	883	850	677	900
Tuottavuus ja tehokkuus					
Nuorten sosiaalityön asiakastyön kontaktit/työpanos/työpäivä ⁽⁷⁾	2,7	3,2	3,2	4,8	5
Aikuisten sosiaalityön asiakastyön kontaktit/työpanos/työpäivä	2,5	2,7	3,2	4	4,5
Uusien asiakkaiden palvelut -yksikön aikuisten asiakastyön kontaktit/työpanos/työpäivä	..	3,7	3,6	4,1	4,1
Erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arvioinnit valmistuvat 3 kk määräajassa (THL raportointi)	96 %	93 %	100 %	89 %	100 %
TOIMEENTULOTUKI, koko Vantaa					
Toiminnan volyymi					
Täydentävää tukea saaneet kotitaloudet ⁽⁸⁾	6 971	5 142	5000	2 585	5000
Laatu ja vaikuttavuus					
Ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen hakemukset käsitellään 7 päivässä (THL raportointi)	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

.. Uusi seurattava tunnusluku

¹⁾ Nuorisolasema siirtyi osaksi Nuppin psykososiaalisia palveluja 2015

²⁾ Lapsiperheiden kotipalvelun tunnusluku ja laskentatapa muuttunut talousarviokirjasta. Raportointi pohjaa työajan seurantaan.

³⁾ Asiakkuus lastensuojelussa kuluva tilastokauden tai edellisen kokonaisen kalenterivuoden aikana.

TP2016 korjattu käyttösuunnitelman hyväksynnän jälkeen

⁴⁾ Avohuollon, sijaishuollon ja jälkihuollon asiakkaat vuoden aikana, sotu kertaalleen.

Tilastointia on korjattu 2016, minkä vuoksi aikaisempia vuosia ei raportoida.

⁵⁾ VATJ:n asiakaskotitaloudet

⁶⁾ Tilastointi muuttunut 2016 aikana

⁷⁾ Nuorten sosiaalityön suoritteissa vankisosiaalityön sekä asumisen sosiaaliohjauksen kontaktisuoritteet poistuneet 2016 työyksikkömuutoksen vuoksi.

⁸⁾ Toimeentulotukilain muutokset ja Kela-siirto vuoden 2017 alusta

⁹⁾ Ei ole raportoitavissa vielä, työskentely on alkanut yhteistyössä terveyspalvelujen kanssa, raportointi puolivuotisraportissa

Vanhus- ja vammaispalvelut

Menojen ja tulojen toteuma 31.8.2018, käyttö ja ennuste

Vanhus- ja vammaispalvelut (1 000 euroa)	Kum. Toteuma 8/2018	Käyttö %	TP 2017	KS 2018	Ennuste 2018	Ennusteen ero käyttö- suunni- telmaan
Tulot yhteensä	12 204	50,6 %	22 406	24 100	24 100	0
Myyntitulot	1 127	42,7 %	3 151	2 641	2 641	0
Maksutulot	10 949	51,1 %	18 955	21 437	21 437	0
Tuet	125	0,0 %	273			0
Muut tulot	3	15,3 %	27	23	23	0
Menot yhteensä	-111 669	61,3 %	-175 683	-182 042	-182 042	0
Palkat ja palkkiot	-27 122	57,4 %	-43 465	-47 265	-42 002	5 263
Muut henkilöstömenot	-7 151	56,5 %	-11 376	-12 653	-11 000	1 653
Asiakaspalvelujen ostot	-45 230	60,2 %	-76 504	-75 144	-79 580	-4 436
Muiden palvelujen ostot	-20 370	73,4 %	-27 750	-27 743	-32 000	-4 257
Materiaalin ostot	-1 473	50,6 %	-2 518	-2 911	-2 100	811
Avustukset	-4 826	59,1 %	-6 873	-8 169	-7 200	969
Vuokrat	-5 450	67,7 %	-7 024	-8 050	-8 100	-50
Muut kulut	-47	43,5 %	-172	-108	-60	48
Netto	-99 465		-153 277	-157 942	-157 942	0

Talousarvion toteutuminen 2018

Vanhus- ja vammaispalvelujen tulo- ja menomäärärahojen arvioidaan toteutuvan käyttösuunnitelman mukaisina. Henkilöstömenot toteutuvat suunniteltua matalampina johtuen rekrytointiviiveistä. Tästä johtuen vuokratyövoimakustannuksista aiheutuu ylitysuhka muiden palvelujen ostoihin. Asiakaspalvelujen ostojen ennuste sisältää vammaisten palvelujen sekä Kaunialan arvioidun palveluostotarpeen.

Mikäli kaikki Kaunialan perussopimuksen mukaiset, Sotainvalidien veljesliiton ilmoittamat paikat siirtyisivät Vantaan käyttöön, se tulee aiheuttamaan määrärahan ylitysuhan.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Tulosalueella on vakiinnutettu vuonna 2017 valmisteltu organisaatio- ja johtamisen malli. Muutoksen tuoksi johtamisjärjestelmää on kehitetty ja järjestelmän mukainen toimintaa varmistetaan johtamis-, esimies- ja työntekijävalmennuksin kaikilla vastuualueilla jatkuen edelleen. Henkilöstöressurssipoolimallin laajentamisen valmistelu tulosalueen kaikkiin tulosyksiköihin on aloitettu.

Tulosalueella on valmistauduttu Apotin käyttöönottoon osallistumalla aktiivisesti kehittämistyöhön ja koulutuksiin ja tarkistettu nykyisiä työprosesseja ja asiakkaiden hoito- ja palvelusuunnitelmia. Resurssipoolimallin käyttöä on kehitetty koko tuloalueella, ja tulosyksiköihin on perustettu apulaisosastonhoitajan vakansseja.

Kotihoidossa asiakassegmentointi on tehty kaikissa toimintayksiköissä. Tilapäisten asiakkaiden palvelujen toteutusta selvitetään toimintayksiköittäin. Toiminnanohjausjärjestelmän tuottamaa tietoa hyödynnetään kotihoidon resurssien optimoinnissa ja toiminnan kehittämisessä. Lääkkeenjakoautomaatin käyttöä on laajennettu ja etäkuntoutusta sekä etäkäyntejä toteutetaan arviointi- ja kuntoutusyksiköissä. Kotikuntoutusta ja arviointijaksoa akuutti arviointi- ja kotikuntoutusyksiköissä on kehitetty edelleen.

Vammaisten asiakasohjauksessa on jatkettu syksyllä 2017 alkanutta työskentelyä koskien uudenlaista toimintatapaa ja työnjakoa hoitaa asiakasprosesseja. Yhteistyö- ja asiakasprosessien kehittämistä esimerkiksi sivistystoimen kanssa on jatkettu esimerkiksi kehitysvammaisten lasten loma- ja päivätoiminnassa.

Vammaisten puhelinneuvonta on käynnistynyt ja uusi puhelinjärjestelmä on otettu käyttöön. Uusien omaishoitajien valmennukseen on luotu uusi malli omaishoitajien vapaapäiviin liittyvää ohjausta ja neuvontaa on tehostettu ja omaishoitajien hyvinvointitapaamiset ovat jatkuneet. Liikkumista tukevia palveluja on kehitetty sosiaalihuoltolain linjausten mukaisesti ja julkisten liikennevälineiden käytön ohjatusta harjoittelusta sekä Menokaveri -toimintamallista on saatu hyvä kokemuksia. Kuljetuspalvelujen vaihtoehtoisia järjestämistapoja on selvitetty ja kilpailutusta valmistellaan.

Vammaisten ja vanhusten päivätoiminnassa sekä työllistymistä tukevissa palveluissa on tarkasteltu resursien käyttöä ja vakansseja on siirretty yksiköiden välillä, jotta vastataan paremmin asiakastarpeisiin ja pystytään kehittämään toimintaa.

Vammaisten ja vanhusten päivätoiminnassa osapäiväryhmätoimintaa on kehitetty edelleen kotona asuvien ikääntyneiden tarpeita vastaaviksi. Lisäksi on käynnistetty asiakastyön koordinoinnin suunnittelu ja käynnistetty Yksinäiset vanhukset Vantaalla -projekti. Vammaispalvelulain mukaista päivätoimintaa on supistettu ja jalkautuvaa päivätoimintaa on alettu järjestää myös asumisyksiköissä.

Vammaisten työllistymistä tukevissa palveluissa on aloittanut työllistymistä tukevien palveluiden päällikkö ja ryhmämuotoista työtoimintaa on kehitetty ja laajennettu mm. tekemällä resurssiirtoja ja perustamalla uusia ryhmiä. Läpivirtaavuuden lisäämiseen on pyritty tavoitteellisesti.

Erityisasumisessa toimintatapoja ja johtamista on yhtenäistetty ja valmisteltu tehtävien vastuualueiden kuvauksia. Aktiivista erityisasumista on kehitetty käynnistämällä kulttuurin muutos -toimintamallin mukaiset koulutukset palvelutalotoiminnassa ja vammaisten asumisessa. Vanhusten oman toiminnan hoivakodeissa on jatkettu kulttuurin muutos -toimintamallin mukaisesti.

Asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi on tavallisessa palveluasumisen ja vammaispalvelujen erityisasumisen henkilöstön osaamista lisätty asiakkaan palvelutarpeen arviointi sekä liikkumista tukevien palvelujen perehdytyksillä yhteistyössä kotona asumisen tuen kanssa. Vanhusten tehostettuun palveluasumiseen ja vammaisten asumiseen ohjautumisen prosesseja on selkiytetty ja on luotu uusia, yhtenäisiä toimintatapoja yhdessä asiakasohjausyksikön kanssa.

Korson vanhustenkeskuksesta vapautuneita tiloja on otettu vanhusten tehostetun palveluasumisen käyttöön. Ostopalveluissa seurattu arjen virikkeellisuuden toteutumista ja kirjaamiskäytäntöihin kiinnitetty erityistä huomiota valvontakäyntien yhteydessä. Erityisasumisen laadunvalvontaa yhtenäistetty suunnitelmallisesti ja on aloitettu laadunvalvonnan yhteistyö Helsingin ja Espoon vammaispalvelujen kanssa.

Katriinan sairaalan B-talon peruskorjaus valmistui keväällä 2018 ja B-talon osastot otettiin käyttöön huhtikuussa 2018. A-talon remontin jälkeen kaikkia sairaansijoja ei ole saatu käyttöön kesän 2018 aikana hoitajien rekrytoinnin ongelmien vuoksi. Vastaavasti Kaunialan kuntoutuspaikkoja on käytetty suunniteltua enemmän.

Kuntouttavan päiväsairaalan ja geriatrisen vastaanoton toiminnan integraatio ja kehittäminen tukemaan vantaalaisten ikäihmisten kotona asumista on aloitettu. Kotisairaalatoiminnan kehittäminen ja palliativisen hoidon vahvistaminen on jatkunut tavoitteena parantaa vantaalaisten potilaiden kotisaattohoitoa. Palliativisen hoidon kehittämisessä on tehty yhteistyötä HUS:n palliativisen poliklinikan kanssa. Geropsykiatrasta toimintaa on kehitetty yhteistyössä HUS:n kanssa. Katriinan sairaalassa toimivan psykogeriatrisen yhteis-osaston sairaansijamäärä kasvaa viidestä seitsemään elokuun 2018 aikana.

Sairaalan tukipalveluiden selvityksessä esiin nostettuja jatkotoimenpiteitä on toteutettu. Katriinan sairaalan puhelinvaihe on lopettanut toimintansa ja potilaskuljetuksissa on siirrytty käyttämään HUS-logistiikan palveluita. Sairaalan johtamisjärjestelmän kehittämiseksi on tehty alustavia suunnitelmia hoitotyön ja lääketieteen johtamisen uudelleen organisoinnista.

Tunnusluvut

VANHUS- JA VAMMAISPALVELUT

	TP 2016	TP 2017	KS 2018	toteuma 7/18	ennuste 2018
KOTONA ASUMISEN TUKI					
Toiminnan volyymi					
Asiakkaat kotihoidon kenttä, poikkileikkaus ¹⁾	1 666	1 702	1 750	1 759	1 750
Asiakkaat kotihoidon kenttä, yhteensä vuoden aikana	4 047	3 424	3 600	2 551	3 424
Kotihoidon kenttä, käynnit	387 550	414 906	404 800	259 713	445 222
joista akuutti-, arviointi- ja kuntoutusyksikön käynnit ¹⁾	17 233	8 304	10 920	4 362	7 478
joista ostotoiminta	26 286	32 265	36 880	27 583	47 285
Ostopalvelu (Havukoski), käynnit	25 664	26 845	26 734	12 181	24 362
Päivätoimintakäynnit, oma toiminta kokoryhmät ⁷⁾	11 303	12 546	8 750	6 093	11 171
Päivätoiminta, puolipäiväryhmät ⁷⁾	-	1 329	2 520	902	1 654
Omaishoidontukiasiakkaat 31.12 (sekä avopalveluissa että vammaispalveluissa)	902	995	1 036	764	900
ryhmä 1 (374,51)	679	742	763	590	695
ryhmä 2 (749,01)	216	248	269	170	200
ryhmä 3 (1300,00)	7	5	5	4	4
Omaishoidontukiasiakkaat vuoden aikana, yht.	1 089	1 175	1 450	1 012	1 260
Kuljetuspalvelut					
Kuljetuspalveluasiakkaat (VpL) yhteensä	3 513	3 586	3 509	3 326	3 509
Liikkumista tukevien palvelujen asiakkaat (ShL) yhteensä	573	405	559	290	380
Kuljetuspalvelumatkat (VpL)	318 380	313 353	322 944	181 204	310 635
Henkilökohtaisten avustajien asiakkaat, poikkileikkaus	531	596	538	635	640
Laatu ja vaikuttavuus					
Säännöllisen kotihoidon piirissä 75 -v / 75 -v väestö	9,1 %	8,7 %	9,0 %	9,1 %	8,9 %
75+ kotona asuvien osuus väestöstä	92,7 %	93,0 %	93,0 %	93,1 %	93,1 %
Omaishoidontuen peittävyys 75-v / 75+ väestö, 31.12	2,7 %	3,0 %	3,0 %	2,2 %	2,8 %
Tuottavuus ja tehokkuus					
Kotihoidon kentän käynnit/henkilötyövuosi	2 303	2 569	2 550		
ERITYISASUMINEN					
Toiminnan volyymi					
Vanhusten hoiva-asumisen paikat ²⁾	1 054	1 063	1 057	1 079	1 085
Tehostettu asumispalvelu oma toiminta	248	285	289	295	306
Tehostettu asumispalvelu ostotoiminta	783	778	768	784	779
Vanhusten lyhytaikaishoitoon varatut paikat	45	74	67	64	67
Vanhusten kuntoutus- ja valmennusasuminen oma toiminta	7	7	10	24	10
Kaunialan hoitopaikat					
Laitoshoido (Kauniala)	110	114	108	97	104
Tehostettu asumispalvelu (Kauniala)	24	24	23	23	24
Palvelutalojen käynnit (oma toiminta) ⁹⁾	343 320	339 979	346 935	201 338	345 151
Pitkäaikaiset asiakkaat yhteensä kehitysvammaisten asumispalveluissa	394	420	415	431	431
oma toiminta	128	133	154	160	160
joista tuetusti asuvat	63	80	86	96	96
joista ohjatusti ja autetusti asuvat	49	53	68	64	64
ostotoiminta	266	287	261	271	271
joista tuetusti asuvat	4	8	5	3	3
joista ohjatusti ja autetusti asuvat	243	279	256	268	268
Vammaispalvelun laitoshoidon vakituiset asukkaat	13	11	10	8	8
Vaikeavammaisten asumispalvelujen asiakkaat ¹⁰⁾	136	124	135	104	110
oma toiminta	10	11	10	10	10
ostotoiminta (VpL)	103	89	109	84	84
ostotoiminta (ShL)	23	24	16	10	16

	TP 2016	TP 2017	KS 2018	toteuma 7/18	ennuste 2018
Laatu ja vaikuttavuus					
Hoiva-asumisen paikat/75 vuotta täyttänyt väestö, % ⁵⁾	9,8 %	9,4 %	8,9 %	9,2 %	9,3 %
Tuetusti ja ohjatusti asuvien osuus kehitysvammaisten asumispalveluissa	31 %	35 %	35 %	37 %	37 %
Tuottavuus ja tehokkuus					
Euroa/hoitovuorokausi, vanhusten tehostettu asumispalvelu oma ⁸⁾	159	133	140		
Odotusaika tehostettuun palveluasumiseen, poikkileikkaus	-	18	16	27	27
VANTAAN SAIRAALA					
Toiminnan volyymi					
Sairaalapalvelujen päättäneet hoitojaksot, yhteensä ³⁾	2 859	3 639	3 590	2 204	3 778
Katriinan päättäneet hoitojaksot	1 377	1 412	1 453	795	1 363
Akosien päättäneet hoitojaksot	1 353	1 923	1 940	1 133	1 942
Kaunialan päättäneet hoitojaksot	129	304	197	276	473
Kotisairaalan käynnit ⁶⁾	-	8 367	8 700	4 961	8 505
Geriatrinen vastaanotto					
Lääkärikäynnit	489	616	576	349	598
Sairaanhoitajakäynnit	621	723	720	377	646
Laatu ja vaikuttavuus					
Kotiutukseen päättäneet osastojaksot % ³⁾	72 %	72 %	75 %	75 %	75 %
Kotiutukseen päättäneiden hoitojaksojen mediaani, Katriinan sairaala	24	24	22	22	22
Kotiutukseen päättäneiden hoitojaksojen mediaani, akuuttiosastot	7	6	7	6	6
Tuottavuus ja tehokkuus					
Hoitojakso/sairaansija yhteensä	13,9	18,3	17,3	16,8	17,3
Katriina hoitojaksoa/sairaansija	8,9	9,3	9,0	9,1	9,1
Akuuttiosastot hoitojaksoa/sairaansija	32,0	40,0	42,0	40,5	42,0

¹⁾ Sisältää kotisairaalan ja kotihoidon yöhoidon käynnit 2014-2016. Kotisairaala sekä kotihoidon yöhoito siirtyi sairaalapalveluihin vuonna 2017. Organisaatio muuttui vuonna 2017 lisäksi niin, että palvelutalot siirtyivät erityisasumiseen, jolloin näiden luvut eivät ole mukana KS2018 luvuissa.

²⁾ Eivät sisällä Kaunialan paikkoja.

³⁾ Akuuttipaikkojen määrää on lisätty sekä Kaunialasta on ostettu kasvavaan tarpeeseen kuntoutuspaikkoja.

⁵⁾ Sisältää myös alle 75 -vuotiaiden paikat. Mikäli Kaunialan sopimusvelvoitteen mukaiset laitoshoidon 40 paikkaa tulevat vuonna 2018 käyttöön, peittävyys olisi 9,2 %.

⁶⁾ Uusi tunnusluku. Kotisairaalan käynnit sisältyvät aiempina vuosina kotihoidon tehostettuun kotihoitoon.

⁷⁾ Puolipäiväryhmiä on ollut päivätoiminnassa vuodesta 2017 lähtien. Nämä erotettu omaksi tunnusluvukseen. Päivätoiminnan luvut eivät vertailukelpoisia aikaisempiin vuosiin, sillä puolipäiväryhmiä tullut kokopäivätoiminnan tilalle. Lisäksi virtapiiritoiminta muuttui vapaaehtoisvoimin pidettäväksi 2017 ja Hyvä Työ -projektin käynnit sisältyvät lukuihin 2017.

⁸⁾ Vuodesta 2017 eteenpäin wokran osuus ei kuulu tehostetun asumispalvelun kustannuksiin.

⁹⁾ Organisaatiomuutoksen jälkeen ei sisällä Koivutorin palvelutaltoa TP2017 eikä toteumat 2018.

¹⁰⁾ Tilastointi tarkennettu VpL palveluiden osalta. Sisältää vain palvelua käyttäneet asiakkaat, ei päätöksen saaneita.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala - tulokortti 2018 - Raportointi elokuu 2018							
Tavoitteen nro	Toimialan tavoite	Toimenpide	Tavoitteen mittari(t)	Mittarin lähtötaso, v:n 2016 loppu	Mittarin tavoitetaso 2018	Vastuuhenkilö	Tavoitteen toteutumista uhkaavat riskitekijät
Vahvistamme taloutta							
1	Tulosalueiden menot toteutuvat talousarvion mukaisina lisääntyvästä palvelutarpeesta huolimatta	Talousohjelman kehittämiskärkien toteutus	TA 2018 toteutuminen	Tilinpäätös 2017	Oman toiminnan menokasvu ilman sisäisiä vuokria max 1,6 % vrt tilinpäätös 2017	kaikki tulosalueet	Palvelutarpeet lisääntyvät, uudistusten valmistelu vaatii yllättävää resursointia
	Raportointi: Sosiaali- ja terveystoimen tulo- ja menomäärärahan arvioidaan ylittävän 5,4 milj. euroa. ja tulomäärärahan 0,2 milj. euroa. Tuloksen (nettotoimintamenot) ennakoidaan olevan suunniteltua 5,2 milj. euroa heikempi. Erikoissairaanhoidon menojen arvioidaan ylittävän 11,8 milj. euroa pääosin HUS-palvelusopimuksen osalta. Toimialan ylitysuuhkaa kyettäneen pienentämään oman toiminnan säästöillä.						
Lisäämme kaupungin elinvoimaa							
2	Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu vantaalaisten laadukkaat palvelut varmistaen	Toteutetaan uudistuksen edellyttämät valmistelutehtävät huolehtien Vantaan elinvoimasta	Uudistuksen valmistelu lainsäädännön edellyttämällä tavalla vantaalaisten etu turvaten	Lakiuudistukset valmistelussa	Uudistus valmisteltu lainsäädännön edellyttämällä tavalla	akj	Lainsäädännön viivästyminen tai epäselvyys, hankkeen laajuuden hallinta
	Raportointi: Elokuussa 2018 sote-uudistukseen liittyvän lakiuudistuksen tilanne on edelleen avoin. Toimialan edustajat ovat edelleen osallistuneet sote- ja maakuntauudistuksen valmistelutyöhön kaupunki- ja maakuntatasolla. Kaupunkien välillä tehdään tästä huolimatta monipuolista yhteistyötä. Toimialalta on useita henkilöitä virka-/toimivapaalla ja sijoitteuneena uudenmaan sote-valmistelutyöhön. Lisäksi toimialta on osallistuttu aktiivisesti SOTE -valmisteluryhmien toimintaan, joissa on useita nimettyjä jäseniä, esimerkiksi ikäihmisten valmisteluryhmän puheenjohtajana toimii vs. vanhus- ja vammaispalvelujohtaja.						
Edistämme asukkaiden hyvinvointia							
3	Uudistetaan rakenteet terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi yhdessä muiden toimialojen kanssa	Osallistutaan kaupungin hyvinvointiryhmä Hyryssä valmisteltavaan laadintaprosessiin	Tarkoituksenmukainen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen rakenne luodaan	Kuntatasoinen kaupungin hyvinvointiryhmä toiminnassa	Tarkoituksenmukainen sote- ja maakuntauudistuksen huomioiva terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen rakenne luotu	kaikki tulosalueet, talha raportoi	Kansallinen päätöksenteko viivästyy
	Raportointi: Toimiala on osallistunut alkuvuonna kaupungin hyvinvointiryhmän toimintaan. Lisäksi toimialalta on osallistuttu laajalti maaliskuussa valmistuneen kaupunkitasoisen hyvinvointiohjelman valmistelutyöhön. Perhepalvelut koordinoivat ohjelmaan sisältyvän lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laadinnan. Vastaavasti vanhuspalvelut ja kehittämissyksikkö koordinoivat ikäihmisten kaupunkitasoisen hyvinvointisuunnitelman valmistelun. Maakuntatason terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen rakenteita on kehitetty esimerkiksi LAPE - muutoshjelman hankkeessa (esim. perhekeskustoimintamalli; varhaiskasvatus, koulu ja oppilaitos lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukena; erityis- ja vaativan tason palvelujen kehittäminen), jossa toimialan tulosalueilta on oltu aktiivisesti mukana.						
4	Ikääntyneet pystyvät asumaan turvallisesti kotonaan	Kotona asumisen mahdollistavia palveluja kehitetään edelleen	- Omassa kodissa asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa - Ikääntyneiden oikea-aikainen ja vanhuspalvelulain mukainen palvelutarpeen arviointi ja palvelun piiriin pääsy	- Omassa kodissa asuvia 92,7% Vantaan 75 vuotta täyttäneistä - Palvelutarpeen arviointi uusille 75 vuotta täyttäneille asiakkaille keskimäärin 7 vuorokaudessa - Asiakas saa tarvittavat kotihoitoon palvelut heti päätöksen jälkeen - Pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen hoivaan ei yli 3 kk odottaneita asiakkaita	Omassa kodissa asuu 93,0 % Vantaan 75 vuotta täyttäneistä Ikääntyneiden määrän kasvusta huolimatta odotusajat palveluihin eivät kasva vuoden 2016 lähtötasosta	vanhus- ja vammaispalvelut	Muistisairaiden määrän ennakoitua suurempi kasvu
	Raportointi: Ikäihmisten kotona asumista on tuettu lisäämällä tehokuntoutuksen paikkoja sekä aloittamalla kuntouttavan päiväsaikaa ja geriatriksen vastaanoton yhteisen poliklinikkamallin kehittäminen. Tehokuntoutuksen tarjonta purkaa myös Vantaan sairaalan jonotilannetta. Vanhusten ja vammaisten asumispalveluihin ohjautumisen prosessin kehittäminen on aloitettu luomalla yhteisiä toimintatapoja. Geropsykiatrisen toiminnan kehittäminen jatkuu HUS:n kanssa. Psykogeriatrisen yhteisosaston sairaansijamäärä kasvoi viidestä seitsemään. Kotona asuvien vanhusten yksinäisyyden kokemusten selvittämiseen on tehty esitys toimintamallista. Kotikuntoutustoimintaa ja vanhusten päivätoiminnan osapäiväryhmätoimintaa on kehitetty edelleen. Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta on 93,1 % (30.6.2018). Tehokuntoutuspaikkoja otettu lisäkäyttöön Korson vanhustenkeskuksen 1. kerroksessa (14). Palveluihin pääsystä viimeisin tilastotieto on ajalta 1-4/2018, jolloin palvelutarpeen arviointi toteutui keskimäärin 4 vuorokaudessa ja pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen hoivaan yli 3 kk jonottaneita ei ollut. Tarvittaessa on ostettu lisäpaikkoja yksityisiltä palveluntuottajilta. Tavallista palveluasumista on kehitetty: johtamista terävöitetty, yhdenvertaisuutta lisätty palvelusuunnitelmien ohjeistuksia tarkentamalla ja päivittämällä.						

5	Lapsiperheiden hyvinvointi parane ennalta ehkäisevällä työllä ja uudistuvilla sosiaalihoitolain mukaisilla palveluilla	Lasten ja perheiden varhaisen tuen palveluja uudistetaan tulosalueilla	Huostaanottojen tarve vähenee	Huostaanotettuna 0,18 % Vantaan 0-17 -vuotiaista	Huostaanotettuna vähemmän kuin mittarin lähtötaso vuoden 2016 lopussa	kaikki tulosalueet, perhepalvel ut raportoi	Perheiden tilanteiden kriisiytyminen, kaupungin ehkäisevien toimien oikea kohdentuminen
Raportointi: Perhepalvelujen tulosalueella on jatkettu edelleen pitkäjänteistä kehittämistyötä sosiaalihoitolain mukaisten palvelujen kehittämistä sekä vakiinnutettu 2017 tehdyn organisaatiomuutoksen mukaista palvelurakenneuudistusta. Tavoitteena on muuttaa painopiste korjaavista palveluista varhaisen tuen palveluihin sekä vahvistaa asiakaslähtöisyyttä palveluprosesseissa. Tavoitteiden tukemiseksi on päätetty perustaa perhesosiaalityön yksikkö ja kehittää monialaista palvelutarpeen arviointia. Perhekeskustoimintaa mallinnetaan osana LAPE -hanketta. Systeemisestä sosiaalityöstä on saatu hyviä kokemuksia, ja toimintamalli halutaan vakinaistaa ja ottaa laajemmin käyttöön. Kesäkuun 2018 loppuun mennessä oli vuoden aikana huostaanotettu 53 lasta, joka oli 0,11 % Vantaan 0-17 -vuotiaista.							
6	Kotoutumisen onnistuminen Vantaalla varmistetaan	- kotoutumisen onnistuminen arvioidaan - kotoutumissuunnitelmien mukaisia toimia edistetään	Kotoutumissuunnitelmat toteutuvat	Ei toteutumisarviointia vuodelta 2016	V. 2016 maahanmuuttajapalvelujen asiakkaaksi tulleista v. 2018 aikana: - osallistuu TE-toimiston suomen kielen koulutukseen 80 % - oma vuokrasopimus 70 % - työllistynyt 12 %	perhepalvel ut	Yleinen yhteiskuntakehitys, hallitsematon maahanmuutto
Raportointi: Seurannassa on 349 vuonna 2016 MAP:n asiakkaiksi tulleita työikäisiä asiakkaita, joista: - 88 % on osallistunut TE-toimiston suomen kielen kurssille tai muuhun suomen kielen opetukseen. Lisäksi 27 % on osallistunut Vantaan aikuisopiston starttikurssille - 70 % asuu omassa asunnossa - 7 % on työllistynyt. Osa työllistyneistä on muuttanut työn perässä toiseen kuntaan. Lisäksi maahanmuuttajapalveluihin v. 2017 asiakkuuteen tulleista osa on työllistynyt hyvin.							
Olemme edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä							
7	Palvelujen asiakaslähtöisyyttä vahvistetaan	Otetaan käyttöön uusia asiakaslähtöisyyttä vahvistavia palveluprosesseja	Toteutetut asiakaslähtöisyyttä vahvistavat palveluprosessien uudistukset	Käytössä olevat palveluprosessit	Tulosalueet raportoivat tehdyistä palvelujen asiakaslähtöisyyttä vahvistavista toimenpiteistä	kaikki tulosalueet	Toimintapojen hidas muutos
Raportointi: Toimialalla on tehty useita asiakaslähtöisyyttä parantavia toimenpiteitä. Terveysasemilla on yhtenäistetty lasten hoitoonpääsyn prosessia päiväpoliklinikoilla (ns. lapsijono). Fysioterapian suoravastaanottoa on laajennettu kaikille terveysasemille. Palautekanavan kautta tulleita asiakkaiden kehittämisideoita on otettu käyttöön. Palvelujen kehittämisessä on hyödynnetty asiakasraateja. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on otettu käyttöön some-viestintäkanavia. Avoneuvolatoimintaa laajennettu kaikkiin neuvoloihin. Liikkumista tukevia palveluja on kehitetty sosiaalihoitolain linjausten mukaisesti ja julkisten liikennevälineiden käytön ohjatusta harjoittelusta sekä Menokaveri -toimintamallista on saatu hyvä kokemus. Kuljetuspalvelujen vaihtoehtoisia järjestämistapoja on selvitetty ja kilpailutusta valmistellaan. Osapäiväryhmätoimintaa vanhusten päivätoiminnassa on kehitetty edelleen kotona asuvien ikääntyneiden tarpeita vastaaviksi mm. tutkittuun tietoon perustuvien ryhmätoimintojen ja menetelmien avulla. Vanhus- ja vammaispalvelujen asiakasohjauksessa viestintää asiakkaille on parannettu mm. uusimalla esitemateriaalit ja ottamalla viestinnässä yhteiset sovitut toimintatavat käyttöön.							
8	Uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän onnistunut käyttöönotto	Toteutetaan uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönotto suunnitellusti	Uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönotto toteutuu suunnitellusti	Päätökset uuteen asiakas- ja potilastietojärjestelmään siirtymisestä tehty	Käyttöönotto toteutunut suunnitelluissa toiminnoissa	kaikki tulosalueet, talha raportoi	Perustehtävien vaikeutuminen järjestelmän käyttöönottoon sidotun henkilökunnan määrän vuoksi, toimintatapojen muutosten hitaus
Raportointi: Apotin käyttöönoton valmistelua on jatkettu Apotti-hanketoimistossa. Valmisteluun ja kehittämistyöhön on osallistuttu aktiivisesti koko toimialalla. Apotti Oy:n kanssa on sovittu sisällön katselmoinnista ja hyväksymistapausten toteuttamisesta. Järjestelmän koulutussuunnitelma valmistui keväällä ja ensimmäiset kouluttajien koulutukset käynnistyvät elokuussa. Käyttöönoton edellytyksiä on toimialalla valmisteltu.							

9	Kuntalaisten osallisuuden eri muotoja lisätään	Kuntalaisten osallisuutta ja osallisuuden eri muotoja toiminnan kehittämiseen lisätään tulosalueilla	Kuntalaisten osallisuus-mahdollisuudet toiminnan kehittämiseen lisääntyy	Ei lähtötasotietoa	Tulosalueet raportoivat toteutetut kuntalaisten osallisuutta mahdollistaneet lisänneet toiminnot	kaikki tulosalueet	Kehittämistyön riittävä resursointi samanaikaisten suurten uudistusten aikana
	Raportointi: Osallisuus on jatkuva toimialan kehittämiskohde. Perhepalveluissa on mm. pilotoitu kokemusasiantuntijan palkkaamista sosiaalihuollon erilaisiin palveluihin (ohjaamo, asumispalvelut, h-klinikka). Lastensuojelussa on kehitetty osallisuutta järjestöyhteistyössä (Osallisuuden aika ry). Terveysasemapalveluiden keskitetyn puhelinpalvelun ja iltavastaanoton kehittämistyössä on järjestetty kansalaisraadit kuntalaisnäkökulman esille saamiseksi. Korson terveysasemalla on hyödynnetty asiakasraatia opasteiden laadinnassa ja sijoittelussa. Päihdepalveluissa kokoontuu säännölliset asiakkaiden ja henkilökunnan väliset yhteistyöfoorumit, joista kerätään palautetta toiminnan kehittämiseen, lisäksi vertaistoimijuus on vahvistunut osana palvelua. Asiakasohjauksessa ideoitu palvelujen ja toiminnan asiakaslähtöistä kehittämistä: asiakasraati, innovatiivinen henkilökohtaisen avun ostopalveluhankinta. Palvelumuotoilua on hyödynnetty vammaisten asiakasohjauksen edelleen kehittämisessä. Henkilökohtaisen avun kilpailutusta on valmisteltu Innovatiiviset hankinnat -hankintamenettelyllä.						
Johdamme uudistuen ja osallistuen							
10	Taitava muutosjohtaminen	Linjajohtajien muutosvalmennukset toteutetaan ja uutta osaamista hyödynnetään tavoitteellisesti johtamismallien kehittämisessä	Linjajohdon muutosvalmennus toteutetaan	Suuriin toimintaympäristön muutoksiin varautuen sovittu muutosvalmennusten toteutuksesta	Linjajohdon muutosvalmennus toteutettu	kaikki tulosalueet, talha raportoi	Epävarmuus kansallisista ratkaisuista, henkilöstövajeet johtamisrakenteen avaintehtävissä
	Raportointi: Toimialalla on alkuvuonna toteutettu tulosaluejohtajille suunnattu muutosvalmennus. Lisäksi tulosalueilla on järjestetty vastaavaa muutosjohtamisen valmennusta. Esimerkiksi terveyspalveluissa koko esimiestaso on osallistunut muutosjohtamista vahvistavaan esimiesvalmennukseen, joka jatkuu syksyllä 2018 päällikkötasolla. Vanhus- ja vammaispalvelujen tulosalueella taas on vakiinnutettu organisaatio- ja johtamisen malli, jonka tueksi on kehitetty johtamisjärjestelmää ja järjestetty esimies- ja työnteekijävalmennuksia kaikilla vastuualueilla.						
11	Työhyvinvoinnin tukeminen henkilöstön jaksamisen, pysyvyyden ja onnistuneen rekrytoinnin varmistamiseksi	Terveysturvallisuusjohtamisen toimintamallien käyttäminen, tuunatun työn lisääminen, terveysperusteisten uudelleen sijoitusten onnistuminen, rekrytointimarkkinoinnin tehostaminen	- terveysperusteiset poissaolot - vakanssien täyttöaste - tuunatun työn päivät	- terveysperusteiset poissaolot 5,2 % - vakanssien täyttöaste, lähtötaso 95,2 (11/2016) - tuunatun työn päiviä 972	- terveysperusteiset poissaolot vähenee 0,2 % - vakanssien täyttöaste ei heikkene - tuunatun työn päivät, määrä kasvaa	kaikki tulosalueet, talha raportoi	Kansalliset muutokset kuorimittavat työyhteisöjä ennakoimattomalla tavalla, rekrytointikilpailu osaavasta työvoimasta kasvaa
	Raportointi: Tuunatun työ on ollut toimialalla aktiivisesti käytössä. Tammi-kesäkuussa tuunatun työn päiviä kertyi 1159, mikä on 3,43% sairauspäivistä (1-6/2017, 700 päivää ja 2,3% sairauspäivistä). Terveysperusteiset poissaolojen osuus kasvoi alkuvuonna ollen tammi-kesäkuussa yhteensä 5,95 %. (1-6/ 2017, 5,66 %). Vakanssien täyttöaste 31.8. toimialalla oli 95 % ja suun terveydenhuollon liikelaitoksessa 99 %.						